

Circus in de hemel

Voordat de telescoop werd uitgevonden in de 17^e eeuw, dachten mensen dat de Aarde het middelpunt was van het heelal. Ze dachten dat de Zon, de planeten en alle sterren om ons heen draaiden! Pas toen we de techniek hadden om dieper in het heelal te kijken, realiseerden we ons dat de Aarde om de Zon draait, en dat niet alleen; de Zon draait ook rond het centrum van ons sterrenstelsel - de Melkweg!

In de afgelopen honderd jaar zijn de telescopen in een ongelooflijk tempo steeds geavanceerder geworden. We hebben nu enorme reeksen radiotelescopen die wel 50 kilometer lang zijn, en we hebben zelfs telescopen de ruimte in gelanceerd! Met deze krachtige instrumenten kunnen we de geheime wonderen van het heelal ontrafelen; iets waar onze voorouders niet eens van durfden te dromen!

Neem bijvoorbeeld dit plaatje, waarop je een planetaire nevel kunt zien. Het zijn de overblijfselen van een ster die uit elkaar is gerukt door een vernietigende explosie. Deze nevel wordt de 'Clown Nevel' genoemd; zie je waarom? Hij ziet er net uit als het hoofd van een clown, met gekke haren en een grote glimmende neus in het midden!

Dit object werd voor het eerst waargenomen in 1757, maar tot op de dag van vandaag ontdekken we er nog steeds nieuwe details in! In het paars zie je gas dat brandt met een temperatuur van een zinderende miljoen graden Celsius. Het rode, groene en blauwe patroon laat de buitenste lagen van de geëxplodeerde ster zien, die naar buiten zijn geworpen. Middenin deze gasnevel zit een heel heet sterrenpaar dat om elkaar heen cirkelt!

COOL FACT

Galileo Galilei was de eerste persoon die met een telescoop naar de hemel keek. Gedurende zijn leven heeft hij ons begrip over het heelal volledig veranderd. Hij liet ons zien dat de Maan niet glad is, maar bedekt met allemaal kraters, dat de Zon vlekken heeft, en dat Jupiter zijn eigen manen heeft!

